

Referanser:

Arkivsak: 20/05375-1

Utvalg for gjennomgang av rollen som folkevalgt i Den norske kirke

Sammendrag

Det er 12 år siden demokratireformen ble vedtatt for Den norske kirke. Siden den gang har valgordningene utviklet seg mye, særlig for valg til bispedømmeråd og Kirkemøte. Det er ønskelig å opprette et utvalg som skal foreta en gjennomgang av rollen som folkevalgt i Den norske kirke, med vekt på den lokale kirke. Kirkerådet nedsetter et utvalg som skal gi sin utredning til Kirkerådet innen 27. januar 2022.

Forslag til vedtak

Kirkerådet vedtar følgende utredningsmandat for utvalget for gjennomgang av rollen som folkevalgt i Den norske kirke:

1. Formålet med utredningen er å bidra til å identifisere tiltak som kan styrke rollen som folkevalgt i Den norske kirke innenfor dagens gjeldende ordninger.

Utredningen skal legge til grunn samvirkeprinsippet mellom prestedtjenesten og valgte rådsmedlemmer og gjeldende regelverk.

Utvalget bes særskilt om å vurdere følgende:

- Om det er behov for å klargjøre forholdet mellom folkevalgte og administrasjonen på alle nivåer i Den norske kirke, lokalt, regionalt og nasjonalt. Utvalget skal særlig vurdere tiltak som kan bidra til at rådsorganene kan styrkes slik at de kan løse de oppgaver som er gitt i kirkeordningen.

- Om det er behov for å styrke folkevalgtes rolle der menighetsrådet ikke har en administrasjon.
- Hvordan ulike gruppers representasjon i rådene på menighetsråds-, fellesråds-, bispedømmerråds- og nasjonalt nivå påvirker folkevalgtrollen (leke listevalgte, leke valgt fra nominasjonskomiteens liste, prest, lek kirkelig tilsatt, døves representant, samisk representant).

2. Følgende forhold faller utenfor mandatet:

- Utvalget skal ikke vurdere de spørsmål som blir vurdert av hovedutvalget for kirkelig organisering, inkludert kirkelig demokrati og valgordninger.
- Utvalget skal ikke vurdere de spørsmål som etter planen blir behandlet av Kirkemøtet i 2021 og 2022 knyttet til spørsmål om kirkelige valg eller støtte til nomineringsgrupper.

3. Kirkerådet oppnevner følgende personer til å sitte i utvalget:

(Direktøren vil fremme sitt forslag til navn på Kirkerådets møte 28-29. januar.)

4. Utvalget skal legge frem sin utredning innen 27. januar 2022.

Saksorientering

Den 3. desember 2020 var det 100 år siden lov om menighetsråd og menighetsmøter ble vedtatt. Det kirkelige demokratiet har gjennomgått en stor utvikling siden den tid.

Kirkeforliket i Stortinget 2008 medførte at det skulle gjennomføres en demokratireform i Den norske kirke. Ved kirkevalgene ble valgoppslutningen økt fra 4,2 % i 2005 til 13,1 % i 2009 og 13,4 % i 2011. Med reformen ble deltakelsen ved valg av menighetsråd nær tredoblet.

I forlengelsen av dette er det ønskelig å opprette et utvalg som skal foreta en gjennomgang av rollen som folkevalgt i Den norske kirke, med vekt på den lokale kirke.

I utgangspunktet er folkevalgtrollen og forholdet mellom folkevalgt og administrasjon i dagens kirkeordning den samme på alle nivåer. Dette er en styrke ved organiseringen og bør videreføres.

Utvalget bør også innhente erfaringer fra folkekirkene i Sverige og Finland.

Kirkerådet stiller med sekretærressurser for utvalget.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Det vil bli kostnader knyttet til møter og reiser for utvalget. Slike kostnader anses å være noenlunde begrensede og dekkes innenfor Kirkerådets budsjett.